تىڭ باستاما، جاڭا ساپار

شي جينپيڭنىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن تشكەرىلەي ۋىرەنىپ، ساياسي تۇجىرىمداۋ قابىلەتىن، ساياسي ئتۇسىنۇ قابىلەتىن، ساياسي اتقارۇ قابىلەتىن ۋزدىكسىز جوعارىلاتۇ كەرەك

(باسى 1 ـ بەتتە)

ۋزدىكسىز امالياتتا ايگىلەپ، ۋزدىكسىز ئتۇسىنىپ، نازىرالىق ساپانى، ساياسي ساپانى ۋزدىكسىز جوعارىلاتىپ، ۋىرەنۇدى، ويلاۋدى، قولدانۇدى ساباقتاسىتىرۇعا، تانىمدى، سەنىمدى، ارەكەتتى بىرلىككە كەلتىرۇگە قۇلشىنىپ، وسى علمي نازارياماەن وي ـ سانانى قارۇلاندىرۇعا، امالياتقا جەتەكشىلىك ەتۇگە، قىزمەتتەردى ىلگەرىلەتۇگە تاباندى بولۇ كەرەك.

ەكىنشى، تۇى ايقىن تۇردە ساياسيدى دارىپتەۇ كەرەك. شي جينپيڭ جولداستى ۋيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى بۇكىل پارتياعا، بۇكىل ەلدەگى ٴار ۇلت حالقىنا باسشىلىق ەتپە، تاريحتا سيرەك كەزدەسەتىن حاۋپ ـ قاتەرلەر مەن سىن ـ سايىستاردى جەڭىپ شعۇ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسيالىزم ىستەرىن قۇلشىنا ىلگەرىلەتۇ بارىسىندا شەشۇشى رول اتقاردى. "ٴتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنشى قورعاۋدى" ورنىداپ، ساياسي تۇجىرىمداۋ قابىلەتىن، ساياسي ئتۇسىنۇ قابىلەتىن، ساياسي اتقارۇ قابىلەتىن ۋزدىكسىز جوعارىلاتىپ، شي جينپيڭ جولداستى ۋيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىمەن قاشاندا يدەيادا، ساياسيدا، ارەكەتتە وسكەلەڭ ٴبىر اۋىزدىلىقتى ساقتاپ، باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ۋيتقىسى، بۇكىل پارتيانىڭ ۋيتقىسى ورنىن باتىل قورعاپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ بەدەلى مەن ورتالقتانعان ٴبىر تۇتاس باسشىلىعىن باتىل قورعاپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتى دارىپتەگەنگە باتىل ٴۇن قوسۇدى، پارتيا ورتالىق كوميتەتى ۋيعارعاندى باتىل اتقارۇدى، پارتيا ورتالىق كوميتەتى شەكتەگەندى استە سەستەمەۇدى باتىل ورىندىداۋ كەرەك.

ٴۇشىنشى، باستاماشىلدىقپەن مىندەت اتقارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى وتەۇ كەرەك. جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن جالپى بەتتىك دايەكتىلەندىرىپ، قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىق باس نىسانىاسىن مىقتاپ يگەرىپ، "التىنى ورنىقتىرۇ" قىزمەتىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ويداعىداي ىستەپ، "التىنى قامتاماسىز ەتۇ" مىندەتىن جالپى بەتتىك تياناقتاندىرىپ، قايشىلىقتار مەن ماسەلەلەردى كۇش سالا شەشپ، حاۋپ ـ قاتەرلەر مەن سىن ـ سايىستاردان ساقتانىپ جانە ونى جويىپ، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇدى ۇدايلاندىرۇدى ويداعىداي يگەرىپ، حالقتى وزەك ەتە وتىرىپ ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرىلەتپە، قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ ۋزدىكسىز ورنىقتىلعىن، باياندى ورنىقتىلعىن ساقتاپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەپ، كەڭەيتىپ، "14 ـ بەسجىلدىقتا" جاڭا باستاما اشۇعا، العاشقى قادامدى جاڭا باسۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

ٴتورتىنشى، حالىققا سۇيىسپەنشىلىكتەن جازباۋ كەرەك. اۋەلگى ماقساتپەن بورىشتان قاشاندا جازباي، كىم ٴۇشىن ىستەيتىنىمىزدى، كىمگە سۇيەنەتىندىگىمىزدى، كىم ەكەندىگىمىزدى ەستە بەرىك ساقتاپ، شىنايى يگەرىپ، ناقتى ىستەپ، بۇقارانى ۇاىمنان ارىلتىپ، رەنىشتەن سەيىلتىپ، جۇرت جۇرەگىن جادىراتىپ، حالىققا ٴتيىمدى 10 ينجەنەريانى ۇزدىكسىز اتقارىپ، حالىق تۇرمىسىن زور كۇشپەن قامتاماسىز ەتپە، جاقسارتپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتۇ كەرەك.

بەسىنشى، ستيلگە ۇزدىكسىز بۇرىلىس جاساۋ كەرەك. پارتيا ستيلى، پاكتىك قۇرىلىسىن جانە شىرىكتەسۇگە قارسى تۇرۇ كۇرەسىن تشكەرىلەي ىلگەرىلەتپە، شەگە قاعۇ رۇحىمەن ورتالقتىڭ 8 ٴتۇرلى بەلگىلەمەسىنىڭ جانە ونى اتقارۇدىڭ ەگجەي ـ تەگجەيلى ەرەجەسىنىڭ، "ٴتورت ٴتۇرلى بۇرىس ستيلدى" رەتتەۇ ـ تۇزەتۇدىڭ، نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالعىن جەڭىلدەتۇدىڭ ٴتۇرلى بەلگىلەمەلەرىن دايەكتىلەندىرىپ، فورماشىلدىقتان، تورەشىلدىكتەن باتىل ساقتانىپ، ستيلدى مىزعماس تاباندىلىقپەن كۇشەيتۇ جانە جاقسارتۇ كەرەك. ٴار دارەجەلى پارتيالى كادرلار وزدەرىن قاتاڭ تارتىپكە سالىپ، باستان ـ اياق بجاعاتىلىقپەن تاباندى بولىپ، قاي ـ قاشان دا ٴوزىن قاستەرلەپ، ٴوزىن تەكسەرىپ، ٴوزىن ساقتاندىرىپ، ٴوزىن شابىتتاندىرىپ، وڭاشا جۇرگەندە دە تەجەمدى بولىپ، باسىنان باستاپ ساق بولىپ، كىشكەنە ىستەردە دە ساق بولىپ، دوس ۇستاۋدا اباي بولۇ كەرەك. كەزەك اۋىستىرۇدى ويداعىداي جوسپارلاپ، ويداعىداي ۇيىمداستىرىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى ساتى ـ ساتى بويىنشا ناقتىلاپ، ستيلدىڭ پاك، سالتتىڭ دۇرىس بولۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

شوكىرات زاكىر، شاۋكەت يمىن، نۇرلان ٴابىلماجىن، ۋاڭ جۇنجىڭ، لي پىڭشين، شۇي حايرۇڭ، ەركىن تۇنياز، تيان ۇىن، لي يفي، سارقىت اقان، ياڭ شين، جاڭ چۇنلين، ۋاڭ مىڭشان قاتارلىلار ماجلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ مەن جۇمىستاندىرۇدى جەبەۇ سىندى ەكى ۇلكەن ٴىستى تاباندىلىقپەن ويداعىداي مىقتى يگەرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ تابىستارىن ۇزدىكسىز بەكەمدەپ، اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇ ستراتەگياسىمەن ٴونىمدى ۇشتاستىرۇدى جۇزەگە اسىرۇ كەرەك.

ٴبىرىنشى، جاپپاي تەكسەرىپ وتكىزىپ الۇدى قاتاڭ ويداعىداي يگەرۇ كەرەك. مەملەكەت پەن اۆتونوميالى رايوننىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدى جاپپاي تەكسەرۇ جوباسىن قاتاڭ اتقارىپ، ٴتۇيىندى بۇىندارىدى يگەرىپ، جۇمىس بارىسىن باقىلاۋ ـ باسقارۇدى كۇشەيتىپ، ساندى مالىمەت ساپاسىن جوعارىلاتىپ، 2 ـ توپتاعى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدى جاپپاي تەكسەرۇ قىزمەتىن تىڭعىلىقتى ويداعىداي ىستەپ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇعا ناقتى، دۇرىس، يلانىمدى ساندى مالىمەت تىرەگىن ازىرلەۇ كەرەك.

ەكىنشى، ساياساتتىڭ ورنىقتىلىعىن ٴۇرتىس ساقتاۋ كەرەك. "ٴتورتتى توقتاتپاۋ" تالابىن قاتاڭ تياناقتاندىرىپ، قازىرگى كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۇ ساياساتىنىڭ، قارجىلىق قولداۋدىڭ، كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۇ كۇشىنىڭ جالپى تۇلعالىق ورنىقتىلعىن ساقتاپ، ساپانى ٴوسىرپ، ونىمدىلىكتى ارتتىرۇ جاعىنا شىنايى كۇش سالىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ تابىسىن بەكەمدەپ، ارناسىن كەڭەيتىپ، قايتالاي كەدەيلەسۇ جايتىنىڭ تۇىلۇىنان باتىل ساقتانۇ كەرەك.

ٴۇشىنشى، كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۇ شاراسىن ٴۇرتىس تياناقتاندىرۇ كەرەك. جەرگىلىكتى جاعدايعا قاراي ىستەۇگە، وتباسىلارعا، ادامعا دەيىن تياناقتاندىرۇعا تاباندى بولىپ، دالمە ـ ٴدال كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۇدى ۇزدىكسىز اتقارىپ، كاسىپ سالاسىن دامىتۇ ارقىلى جۇمىستاندىرىپ كىرىستى ارتتىرۇعا جەتەكتەۇدى كورنەكتىلەندىرىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇدەگى ەرەكشە، باسىم كاسىپ سالالارىن ٴۇرتىس دامىتۇ، زورايتۇ؛ جاقىن ماڭدا، سول جەردە جۇمىستاندىرۇ مەن ٴتارتىپتى تۇردە وزگە كاسىپ سالالارىنا ويىستىرۇ بويىنشا سىرتقا شعارىپ جۇمىستاندىرۇدى ورگانيكالى ۇشتاستىرۇعا تاباندى بولىپ، ەڭبەك قۇاتى بار سالىستىرمالى كەدەيلەردىڭ بارلىعىندا ىستەيتىن جۇمىس بولۇىنا، ٴۇرتىس كىرىسى بولۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ؛ اۋىل ـ قىستاقتىڭ نەگىزدىك قۇرىلعىلارىن كەمەلدەندىرىپ جانە دارەجەسىن جوعارىلاتىپ، قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ ٴتۇزىمىن اقاۋسىزداندىرىپ، اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇىن جانە حالىق تۇرمىسىنىڭ جاقسارۇىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك.

ٴتورتىنشى، قاداعالاۋدى، ساقتاندىرۇدى ٴۇرتىس كۇشەيتۇ كەرەك. ٴبىر جاعىنان، قايتالاي كەدەيلەسۇدەن، كەدەيلەسۇدەن ساقتانۇدى يگەرىپ، ەندى ٴبىر جاعىنان، ٴونىمدى ۇشتاستىرۇدى يگەرىپ، قايتالاي كەدەيلەسۇدەن ساقتانۇدى قاداعالاۋ جانە كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۇ ٴتۇزىمى مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىرىپ، كەمەلدەندىرىپ، حاۋپ ـ قاتەردەن ساقتانۇ قورىنان ويداعىداي پايدالانىپ، ماسەلەنى رەتتەۇ ـ تۇزەتۇدى ويداعىداي مىقتى يگەرىپ، يكەمدى كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۇدى تياناقتاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ تابىستارىنىڭ تاريحتىڭ سىننان سۇرىنبەي وتۇىنە شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

بەسىنشى، ىشكى قوزعاۋشى كۇشتى ٴۇرتىس كۇشەيتۇ كەرەك. كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ مەن ەرىك ـ جىگەر، اقىل ـ پاراسات جاعىنان سۇيەمەلدەۇدى ٴوزارا ۇشتاستىرۇعا تاباندى بولىپ، العىس ايتۇ تاربيەسىن تەرەڭدەتىپ، تىيتەر ارقىلى جەتەكتەۇدى كۇشەيتىپ، ىشكى دامۇ قوزعاۋشى كۇشى مەن دامۇ ومىرشەڭدىك قۇاتىن نىعايتۇعا باسا ٴمان بەرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلعاننان كەيىن دامي الۇعا، باياندى بولۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

التىنشى، ٴونىمدى ۇشتاستىرۇدى ٴۇرتىس ىلگەرىلەتۇ كەرەك. "14 ـ بەسجىلدىقتىڭ" كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ تابىستارىن بەكەمدەۇ، كەڭەيتۇ جوباسىن علمي جاساپ، كەدەيلىكتى ازايتۇ ستراتەگياسى مەن قىزمەت جۇيەسىنىڭ ورنىقتى تيىن جاڭالاۋىن ىلگەرىلەتپە، اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇ ستراتەگياسىنا ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ەڭگىزىپ، ۇزاق مەرزىم مەن قىسقا مەرزىم ۇشتاسقان، ۇستىنەن وڭاۋ مەن تۇبىرىنەن وڭاۋعا تەڭ ٴمان بەرىلگەن ٴتۇزىلىستى، مەحانيزمدى ورناتىپ، كەدەي وڭىرلەردىڭ جاپپاي گۇلدەندىرۇ قاراي بەت الۇىن نىق قادامەمەن ىلگەرىلەتۇ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

حالىق تىلەگىنە جەتەكشىلىك ەتۇگە تاباندى بولىپ، اۆتوكولىكتەردى تەكسەرۇ، شوفەرلىك كۇالىگىن الۇ ەمتيحانى، ٴنومىر تاقتاسىن باسقارۇ سياقتى جاقتارداعى رەفورمانى ىلگەرىلەتۇ نەگىزىندە، 2018 ـ جىلدان بەرى قوعام تاۋىپسىزدىگى قاتىناس باسقارۇى بويىنشا ىلگەرىندى ـ كەيىندى بولىپ 5 توپتا 54 تۇردەگى "تومەنگە بەرۇ، باسقارۇ، قىزمەت وتەۇ" رەفورما شارالارىن جولعا قويىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنان جيىنى 6 ميلليوننان استام ادام ـ رەت يگىلىككە كەنەلتىپ، كاسىپورىندار، بۇقارا ٴۇشىن ٴىس ٴبىترۇ وزىندىك قۇنىنان 400 ميلليون يۇاننان استام ۇنەمدەدى.

كەزەكتە بۇكىل رايوندىعى 1200دەن استام قوعامدىق قىزمەت وتەۇ تۇرىن تۇيىندەرىندە قاتىناس باسقارۇ جۇمىسىن وكىلەتتى بىترۇگە بولادى، اۋدان، قالالاردىڭ 95%ىندە شاعىن اۆتوكولىكتەردى تىزىمگە الۇ جۇمىسىن بىترۇگە بولادى، اۋدان، قالالاردىڭ 87.1%ى شاعىن اۆتوكولىك شوفەرلىك كۇالىگىن الۇ بويىنشا تۇتاس تۇردە ەمتيحانىن الۇ جۇمىسىن جۇرگىزە الادى. 728 مىڭ ادام ولكە اتاپ وزگە جەرلەردە اۆتوكولىك تەكسەرتىپ، شوفەرلىك كۇالىگىن الۇ ەمتيحاننا قاتىناسىپ جانە شوفەرلىك كۇالىگىن تولقتاپ، اۋىستىرىپ، بۇقارانىڭ وزگە جەرلەردە وقۇى، تۇرمىس كەشرۇى، ٴىس تىندىرىپ، ناتيجە شعارۇى ٴتىپتى دە قولايلى بولدى.

قۇربان اتايدىڭ اۋىلىنا ۇشاق قاتىناسى

(باسى 1 ـ بەتتە)

العىس كوڭىلىن ٴبىلدىرۇ ويى تۇادى. 1955 ـ جىلى كۇزگى جيىن ـ تەرىننەن كەيىن، ول جاڭا پىسىرعان نانىن بوكتەرىپ، ەسەگىنە ٴمىنىپ بەيجيڭگە بارماق بولعانىمەن، ويى ورىندالماي قالادى. 1958 ـ جىلى 6 ـ ايدا، ول ەڭبەك ەرى رەتىندە بەيجيڭگە كەلىپ، اقىرى ارماندىعان ٴتۇراعا ماۋ زىدۇڭعا كەزىگەدى.

پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى كەريا اۋدانىنىڭ دامۇى جەدەل ارناعا ٴتۇستى. اۋىلىنداعى كۇن ساياسى جاڭالانىپ، اي ساياسى تۇلەجىگەن وزگەرىستى كورگەن قۇربان اتايدىڭ ۇلكەن قىزى توحتىحان قۇربان باس شۇجي شي جينپيڭگە نەمەرە قىزى رۇحيام ارقىلى حات جازدىرىپ، پارتيا مەن ۇكىمەتتىڭ قامقورلىعىنا العىس ايتىپ، وتاندى قىزۇ سۇيەتىن، شينجياڭدى قىزۇ سۇيەتىن، مەكەندى قىزۇ سۇيەتىن تىلەگىن بەينەلەدى.

2017 ـ جىلى 1 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ توحتىحانعا جاۋاپ حات قايتارىپ، قۇربان اتايدىڭ ۇرپاقتارىن پارتيانى قىزۇ سۇيەتىن، وتاندى قىزۇ سۇيەتىن، جۇڭحۇا ۇلتى ۇلى شاڭىراعىن قىزۇ سۇيەتىن ۇلكىلەردەن بولىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ انارداڭ داننىندەي تىعىز ۇيىسۇىن جەبەپ، پارتيانىڭ باسشىلىعىندا شينجياڭنىڭ اناعۇرلىم جارقىن بولاشاعىنا جول اشۇعا نىتالاندىردى.

"ۇشا الۇ، ۇشقاندا جاڭا ۇشۇ كەرەك". حالقىتىق اۆياتسيا شينجياڭ باسقارۇ مەكەمەسىنىڭ باستىعى جاڭ جۇنپيڭ بىلاي دەدى: كەريا ۇانفاڭ اۋەجايى اۆتونوميالى رايوننىڭ "13 ـ بەسجىلدىق" جوباسىندا ٴتۇيىندى قۇرىلىس نىسانى ٴارى "مەملەكەتتىڭ 30 ماڭىزدى اۋەجاي نىسانىنىڭ" ٴبىرى. 2019 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى باستالعان اۋەجاي قۇرىلىسى بيىل 11 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى ياقتاپ، تەكسەرىپ وتكىزىپ الىنىپ، ناقتى ٴونىمدى قۇرىلىس مەرزىمى 338 كۇن بولىپ، حالقىتىق اۆياتسيا تاريحىندىعى تارماق اۋەجاي قۇرىلىسىنىڭ "كەريا جىلدامدىعىن" جاراتتى.

كەريا اۋدانىنىڭ اكىمى عايرات يۇنۇس بىلاي دەدى: اۋەجايعا ۇشاق قاتىناۋ حوتان ايماعىنىڭ جالپىلىق قاتىناس جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ قويماي، جەرگىلىكتى ەكونوميكانىڭ دامۇىندىعى بوگەتتى دە تالقاندىاپ، سايىاحات كاسىبى مەن زات ايىنالىمى كاسىبىنىڭ دامۇىن جەبەپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەۇدە، وڭىرلىك ەكونوميكانى اناعۇرلىم جاقسى، اناعۇرلىم شاپشاڭ دامۇعا جەتەكتەۇدە ماڭىزدى رول اتقارادى.

"اجەمنىڭ كوزى تىرىسىندەگى ەڭ ۇلكەن ارمانى بەيجيڭگە بارىپ تيان ـ انمىندى كورۇ ەدى. قازىر اۋەجايعا ۇشاق قاتىناسى، مەن وتباسىمداعىلار ـ مەن بىرگە ونىڭ وسى ارمانىن جۇزەگە اسىرۇعا بارامىن"، ـ دەيدى رۇحيام.

11 ـ ايدا تۇتاس رايونىمىزدا ورتالقتىڭ 8 ٴتۇرلى بەلگىلەمەسىنىڭ رۇحىنا قايشى 459 ماسەلە تەكسەرىلىپ ٴبىر جاقتى ەتىلدى

ٴوز حابارىمىز. 2020 ـ جىلى 11 ـ ايدا تۇتاس رايونىمىزدا ورتالقتىڭ 8 ٴتۇرلى بەلگىلەمەسىنىڭ رۇحىنا قايشى 459 ماسەلە تەكسەرىلىپ ٴبىر جاقتى ەتىلدى، ٴبىر جاقتى ەتىلگەنى 510 ادام، مۇندا تەكسەرىلىپ ٴبىر جاقتى ەتىلگەن فورماشىلدىق، تورەشىلدىك ماسەلەسى 318، تەكسەرىلىپ ٴبىر جاقتى ەتىلگەن راحاتقۇمارلىق، استا ـ توك ىسىراپشىلدىق ماسەلەسى 141؛ پارتيا ٴتارتىبى جازاسى، اكىمشىلىك ىستەر جازاسى بەرىلگەنى 362 ادام، مۇنىڭ ىشىندە اۋدان، باسقارما دارەجەلى 12 ادام، اۋىل، ٴبولىم دارەجەلى جانە ودان تومەن 350 ادام بار.

تەكسەرىلىپ ٴبىر جاقتى ەتىلگەن 459 ماسەلەدەن الىپ قاراعاندا، مىندەت اتقارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى ادا ەتۇ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇعا قىزمەت وتەۇ سياقتى جاقتاردا جاۋاپكەرشىلىك ارقالاماۋ، ٴىس تىندىرماۋ، بەتالدى ىستەۇ، جالعان ىستەۇ، جوعارى ساپالى دامۇعا اۋىر نۇقسان جەتكىزۇ ماسەلەسى 302، بۇل تەكسەرىلىپ ٴبىر جاقتى ەتىلگەن فورماشىلدىق، تورەشىلدىك ماسەلەسى جالپى سانىنىڭ 94.97%ىن ۇستايدى؛ تەكسەرىلىپ ٴبىر جاقتى ەتىلگەن بەلگىلەمەگە قايشى ايگىلى، قىمبات، ەرەكشە ونىمدەردى جانە تارتۇ ـ تارالعى، سياقى الۇ، بەرۇ، بەلگىلەمەگە قايشى قوسىمشا قاراجات، ۇستەمە قاراجات تاراتۇ، يگىلىككە كەنەلدىرۇ، بەلگىلەمەگە قايشى توي ـ تومالاق، ٴولىم ـ ٴجىتىم وتكىزۇ سياقتى 3 تۇردەگى ماسەلە تەكسەرىلىپ ٴبىر جاقتى ەتىلگەن راحاتقۇمارلىق، استا ـ توك ىسىراپشىلدىق ماسەلەسى جالپى سانىنىڭ جەكە ـ جەكە 36.17%ىن، 21.28%ىن، 9.93%ىن يەلەيدى.